

Joanna Anna Wolska

Podhalańska Państwowa Uczelnia Zawodowa w Nowym Targu
ORCID: 0000-0002-5780-4005

**ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZAWODOWA
RATOWNIKÓW MEDYCZNYCH****Wprowadzenie**

Po licznych i ogólnopolskich protestach ratownicy medyczni doczekali się ustawy regulującej ich zawód. Ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych w przeważającej części wejdzie w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia (por. art. 234¹), a więc 22 czerwca 2023 r.² Przedmiotem regulacji ustawy są (art. 1 ust. 1):

- zasady i warunki wykonywania zawodu ratownika medycznego,
- zasady i organizacja kształcenia podyplomowego i doskonalenia zawodowego ratowników medycznych,
- organizacja i zakres działania samorządu ratowników medycznych,
- zasady odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych.

Założeniem projektodawcy było uregulowanie powyższej problematyki w sposób kompleksowy³. Niniejszy artykuł podda analizie kwestię uregulowaną w rozdziale 7 ustawy dotyczącym odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych. Z czym wiąże się przyjęcie tej regulacji dla osób wykonujących zawód ratownika medycznego i czy przepisy w takiej formie spowodują wymierne korzyści dla pacjentów?

---

¹ Numery artykułów bez wskazania aktu prawnego odnoszą się do ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych (Dz.U. poz. 2705).

² Niniejszy artykuł został oddany do publikacji w lutym 2023 r. Z tego powodu stwierdzenia odnoszące się do ustawy zostały wyrażone w czasie przyszłym.

³ Uzasadnienie rządowego projektu ustawy o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych, druk nr 2661, <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/druk.xsp?nr=2661> (27.01.2023), dalej: Uzasadnienie.

Samorząd zawodowy jako warunek ponoszenia odpowiedzialności zawodowej

Nie wszystkie osoby zajmujące się zdrowiem człowieka wykonują zawód medyczny w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej⁴. Wśród zawodów medycznych wyróżnia się takie, których statut uregulowany jest osobną ustawą, np. ustawą z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej⁵, lub takie zawody, które uregulowane są w ramach całego systemu, np. ustawą z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym⁶ odnoszącą się także do zawodu ratownika medycznego (rozdział 2 ustawy). Kategoryzacja zawodów medycznych sprowadza się również do kwestii posiadania regulacji ustawowej (np. lekarze⁷, fizjoterapeuci⁸, ratownicy medyczni, pielęgniarki i położne) albo braku uregulowania ustawowego (np. dietetycy, którzy uznawani są za zawód medyczny, jednak szczątkowe regulacje dotyczące tego zawodu znajdują się jedynie w rozporządzeniach lub załącznikach do rozporządzeń⁹). Generalnie nie istnieje ustawy katalog zawodów medycznych. Nie do końca pomocne jest w tym zakresie rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej rozróżniające kategorię „specjalisty ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowanego”¹⁰. Tutaj np. zaliczony został zawód kosmetologa, mimo że profesja ta nie jest zawodem medycznym¹¹, a fizjoterapeuci zostali zakwalifikowani jako „inny zawód medyczny”, choć posiadają ustawę dotyczącą tego zawodu. Wynika to z faktu, że wyżej wymienione rozporządzenie stosowane jest m.in. na potrzeby pośrednictwa

⁴ Por. art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. 2022, poz. 633).

⁵ Dz.U. 2022, poz. 2702.

⁶ Dz.U. 2022, poz. 1720.

⁷ Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz.U. 2022, poz. 1731).

⁸ Ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty (Dz.U. 2022, poz. 168).

⁹ Przykładowo: rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie specjalizacji w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (Dz.U. 2022, poz. 342), rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej (Dz.U. 2022, poz. 965), rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (Dz.U. 2021, poz. 290).

¹⁰ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. poz. 1145) na temat kształtowania się tej klasyfikacji przed 2014 r. zob. D. Karkowska, *Zawody medyczne*, Warszawa 2012, s. 121 i n.

¹¹ Na temat tej problematyki zob. J.A. Wolska, *Kiedy kobieta służy kobiecie. Aspekty prawne wykonywania zawodu kosmetologa* [w:] *Kobieta i prawo*, red. D. Jaroszevska-Choraś, A. Kilińska-Pekacz, A. Wedel-Domaradzka, Warszawa 2023, s. 196–200. Inaczej: J. Paśkiewicz, *Problematyka odpowiedzialności zawodowej personelu medycznego – wybrane aspekty*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego” 2018, nr 102, s. 84.

pracy i poradnictwa zawodowego (§ 2), jego celem nie było dokonanie klasyfikacji zawodów medycznych i niemedycznych. Niestety nie doszło do skutku planowane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów przyjęcie projektu ustawy o niektórych zawodach medycznych przez Radę Ministrów (numer projektu: UD328) w IV kwartale 2022 r.¹², co byłoby kolejnym krokiem ku temu, aby zlikwidować nieścisłości w tej kwestii.

Wszystkie osoby wykonujące zawód medyczny podlegają ogólnej odpowiedzialności karnej oraz cywilnej. Dystynkcja zauważalna jest w przypadku odpowiedzialności zawodowej, bowiem ta zastrzeżona jest tylko dla tych zawodów, które posiadają samorząd zawodowy (ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym nie przewidywała samorządu zawodowego dla ratowników medycznych). Tym samym wejście w życie omawianej w niniejszym artykule ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych spowoduje, biorąc pod uwagę powyższe, zakwalifikowanie ratowników medycznych do tej samej grupy, co wspomniane już wyżej pielęgniarki i położne, ale także lekarze i fizjoterapeuci. Regulacja zawodu będzie się znajdować w odrębnej ustawie i dodatkowo ustanowiony zostanie samorząd zawodowy „dla dalszego prawidłowego funkcjonowania i rozwoju zawodu ratownika medycznego”¹³.

Artykuł 17 ust. 1 Konstytucji RP¹⁴ stanowi, że w drodze ustawy można tworzyć samorządy zawodowe reprezentujące osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należytym wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Możliwość tworzenia samorządów zawodowych ma na celu odciążenie władz centralnych, aby mogły się one skoncentrować na sprawach podstawowych¹⁵. Chodzi w tym przypadku o decentralizację rzeczową¹⁶, w odróżnieniu od decentralizacji terytorialnej (art. 15 Konstytucji RP). „Decentralizacja (...) nie jest jednorazowym przedsięwzięciem organizacyjnym, lecz trwałą cechą kultury politycznej państwa zbudowanej na właściwych rozwiązaniach ustawowych, zgodnych z konstytucyjnymi zasadami ustroju Rzeczypospolitej”¹⁷. W jej wyniku ustawodawca przekazuje samorządowi zadania własne, które wykonywane są niezależnie, bez hierarchicznego podporządkowania¹⁸.

---

¹² Zob. <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-niektorych-zawodach-medycznych2> (28.01.2023), s. 1.

¹³ Uzasadnienie, s. 1.

¹⁴ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997, nr 78, poz. 483).

¹⁵ M. Stahl, E. Olejniczak-Szałowska, *Samorząd terytorialny. Podstawowe zagadnienia*, Warszawa 1994, s. 40.

¹⁶ M. Wierzbowski, A. Wiktorowska, *Podstawowe pojęcia teoretyczne w nauce prawa administracyjnego* [w:] *Polskie prawo administracyjne*, red. J. Służewski, Warszawa 1995, s. 35.

¹⁷ Wyrok TK z dnia 18 lutego 2002 r., sygn. K 24/02, OTK ZU-A 2003, nr 2, poz. 11; „Gazeta Prawna” 2003, nr 35, s. 1.

¹⁸ S. Pawłowski, *Ustrój i zadania samorządu zawodowego w Polsce*, Poznań 2009, s. 38.

Forma decentralizacji rzeczowej ma wiele zalet, prowadzi przede wszystkim do skuteczności i efektywności działania administracji. Dzieje się tak przez to, że osoby wykonujące dany zawód, najlepiej znające swoją profesję, mogą decydować o ważnych dla nich kwestiach. Chodzi tutaj głównie o reprezentację interesów, ochronę praw, kształcenie i nadzór nad należyтым wykonywaniem zawodu (sądownictwo dyscyplinarne)¹⁹ – co wraz z uchwaleniem zasad etyki i deontologii należy rozumieć jako szeroko pojęte sprawowanie pieczy w myśl art. 17 ust. 1 Konstytucji RP²⁰.

„Zawód ratownika medycznego bezspornie należy do zawodów zaufania publicznego. Wykonywanie tego zawodu posiada znamiona realizowania misji społecznej w newralgicznym obszarze gwarantowanego w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej prawa do ochrony zdrowia. Szczególny charakter zawodu ratownika medycznego wynika ze znacznego udziału w procesie jego wykonywania podejmowania kwalifikowanych medycznych czynności ratunkowych wobec osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Zawód ten wiąże się z samodzielnością i niezależnością w wykonywaniu niejednokrotnie złożonych czynności, wymaga posiadania wysokich specjalistycznych kwalifikacji zawodowych oraz zakłada dostęp do tzw. danych wrażliwych osób trzecich”²¹.

Należy przychylić się do poglądu, że najbardziej typowym sposobem realizacji konstytucyjnego obowiązku sprawowania pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodu jest sądownictwo dyscyplinarne²². Dzięki temu zagwarantowana jest ochrona autonomii i samorządności konkretnej grupy zawodowej, a osoby wykonujące te zawody posiadają swobodę i niezależność do wykonywania ich obowiązków²³. Ten rodzaj odpowiedzialności sankcjonuje uchybienia i nadużycia w wykonywaniu zawodu, piętnuje także zachowania uderzające w godność zawodu pojmowanego jako całość. Postępowanie ma charakter represyjny, mimo że jest to postępowanie pozasądowe, prowadzone przez składy orzekające należące do tej samej grupy zawodowej²⁴. Taka formuła „ma racjonalne uzasadnienie – organy dyscyplinarne orzekają w sferze etyki i godności zawodowej, wobec czego muszą być złożone z osób potrafiących określić wymagania etyczne i profesjonalne wobec osoby obwinionej o przewinienie dyscyplinarne”²⁵. Z punktu

---

¹⁹ M. Karcz-Kaczmarek, M. Maciejewski, *Samorzady zawodowe i zakres ich samodzielności w świetle doktryny oraz orzecznictwa*, „Studia Prawno-Ekonomiczne” 2015, t. XCV, s. 61–62.

²⁰ Zob. na ten temat szerzej: H. Izdebski, *Sprawowanie pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodu przez samorzady zawodowe [w:] Zawody zaufania publicznego a interes publiczny – korporacyjna reglamentacja versus wolność wykonywania zawodu*, red. S. Legat, M. Lipińska, Warszawa 2002, s. 34–36.

²¹ Uzasadnienie, s. 1.

²² P. Przybysz, *Prawo do sądu w sprawach dyscyplinarnych*, „Państwo i Prawo” 1998, z. 8, s. 68–69.

²³ Wyrok TK z dnia 8 grudnia 1998 r., sygn. K 41/97, OTK ZU 1998, nr 7, poz. 117.

²⁴ B. Sygit, D. Wąsik, *Prawo ochrony zdrowia*, Warszawa 2016, s. 211.

²⁵ P. Przybysz, *Prawo do sądu...*, s. 75.

widzenia materialnoprawnej podstawy odpowiedzialności dyscyplinarnej chodzi w tym przypadku o naruszenie przepisów ustawy oraz aktów korporacyjnych podjętych na podstawie ustawy²⁶.

Odpowiedzialność zawodowa ratowników medycznych

Ratownicy medyczni odpowiadają za przewinienia zawodowe, a więc podlegają odpowiedzialności zawodowej za naruszenie zasad etyki zawodowej oraz przepisów związanych z wykonywaniem zawodu ratownika medycznego (art. 151). Ustanowienie zasad etyki zawodowej i dbanie o ich przestrzeganie należy do zadań Krajowego Zjazdu Ratowników Medycznych (art. 126 pkt 6). Jest to najwyższy organ samorządu (art. 124), zwoływany przez Krajową Radę co 4 lata. W Krajowym Zjeździe biorą udział delegaci wybrani przez zgromadzenia wojewódzkie ratowników medycznych oraz z głosem doradczym członkowie ustępujących organów samorządu niebędący delegatami (art. 125). „Kodeks zawiera normy określające standardy postępowania i obowiązki przedstawicieli danego zawodu względem beneficjentów świadczonych przez nich usług, a także powinności przedstawicieli zawodu względem współpracowników, wykonywanej profesji oraz społeczeństwa jako całości. Pełni zatem istotną rolę w kształtowaniu tożsamości i etosu, ale także statusu społecznego danej profesji”²⁷. Przykładowo w części szczegółowej Kodeksu Etyki Zawodowej Pielęgniarki Położnej²⁸ zawarto zasady postępowania pielęgniarki i położnej w odniesieniu do pacjenta, praktyki zawodowej i nauki, samorządu zawodowego, współpracowników, zasad postępowania wobec społeczeństwa. W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego oddzielono normy zawarte w kodeksach etyk zawodów medycznych od norm prawnych. Podkreślono jednak, że normy etyczne są prawnie istotne, bowiem stanowią uzupełnienie dla norm prawnych regulujących zasady wykonywania zawodów medycznych oraz zadania samorządów tych zawodów²⁹.

Ratownik medyczny będzie ponosił odpowiedzialność zawodową wtedy, gdy oprócz naruszenia kodeksu etyki naruszy przepisy prawa. Nie chodzi jednak o wszystkie przepisy, ale przepisy związane z wykonywaniem zawodu ratownika medycznego. Do tych przepisów, obok opisywanej w niniejszym artykule ustawy z dnia

---

²⁶ M. Karcz-Kaczmarek, M. Maciejewski, *Samorzady zawodowe...*, s. 71.

²⁷ J. Różyńska [w:] *System Prawa Medycznego*, t. I: *Pojęcie, źródła i zakres prawa medycznego*, red. R. Kubiak, L. Kubicki, E. Zielińska, Warszawa 2018, s. 69.

²⁸ Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej, <https://nipip.pl/prawo/samorzadowe/krajowy-zjazd-pielegniarek-i-poloznych/kodeks-etyki-zawodowej-pielegniarki-i-poloznej-rzeczypospolitej-polskiej/> (9.02.2023).

²⁹ J. Różyńska [w:] *System Prawa Medycznego*, t. I: *Pojęcie, źródła i zakres prawa medycznego*, red. R. Kubiak, L. Kubicki, E. Zielińska, Warszawa 2018, s. 79.

1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych, należą wspomniane wcześniej ustawy:

- z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym,
- z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (gdy wykonują swój zawód w podmiocie leczniczym, bowiem regulacje dotyczące praktyk zawodowych nie zostały przewidziane dla ratowników medycznych),
- z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta³⁰.

Dodatkowo do tych przepisów zaliczać się będą rozporządzenia ministra właściwego do spraw zdrowia, takie jak np. wydane na podstawie delegacji ustawowej wyrażonej w art. 34 ustawy, rozporządzenie w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego³¹.

W związku z powyższym ratownicy medyczni będą np. odpowiadać za przevinienia zawodowe w przypadku:

- naruszenia praw pacjenta, w tym nieprowadzenia lub nierzetelnego prowadzenia dokumentacji medycznej,
- wykonania czynności samodzielnie, gdy do jej wykonania niezbędne było zlecenie lekarskie (przekroczenie uprawnień)³²,
- wulgarnego odnoszenia się do pacjentów lub personelu medycznego (postawa nielicząca z wykonywanym zawodem).

Wydawać by się mogło, że odpowiedzialność zawodowa jest rodzajem odpowiedzialności karnej. Do takiego wniosku prowadzić może odesłanie ustawodawcy do uzupełniającego stosowania przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, z wyłączeniem przepisów o oskarżycielu prywatnym, przedstawicielu społecznym, postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu z wyjątkiem przepisów o karze pieniężnej, a także rozdziałów I–III i art. 53 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (art. 204). W postępowaniu dotyczącym odpowiedzialności zawodowej stosuje się instytucje z postępowania karnego: „umorzenie postępowania w przypadku stwierdzenia niepo czytalności osoby, której dotyczy to postępowanie, przedawnienie karalności czynu, stosowanie zasady *ne bis in idem*, prawo do obrony i korzystania z pomocy obrońcy czy dyscyplinowanie świadków i biegłych niestawiających się bez usprawiedliwienia w terminie na wezwanie sądu dyscyplinarnego”³³. Odpowiedzialność zawodowa ma jednak charakter odpowiedzialności administracyjnej,

---

³⁰ Dz.U. 2022, poz. 1876.

³¹ Projekt rozporządzenia dostępny przy uzasadnieniu rządowego projektu ustawy o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych, druk nr 2661, <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/druk.xsp?nr=2661> (27.01.2023).

³² Zob. szerzej na ten temat w ujęciu historycznym: K. Bączyk-Rozwadowska, *Samodzielność zawodowa pielęgniarki, położnej i ratownika medycznego*, „Studia Iuridica Toruniensia” 2018, t. XXII, s. 27 i n.

³³ B. Sygit, D. Wąsik, *Prawo ochrony...*, s. 213.

ponieważ toczy się obok postępowania karnego³⁴. Świadczy o tym treść art. 152, gdzie ustawodawca stwierdza, że postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych toczy się niezależnie od postępowania karnego lub postępowania dyscyplinarnego dotyczących tego samego czynu. Zauważyć należy, że w przepisie tym brak jest odniesienia do postępowania w sprawie o wykroczenie, jak to ma miejsce przy odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych (por. art. 37 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych³⁵) czy fizjoterapeutów (por. art. 86 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty). Kolejną różnicą wynikającą z zestawienia tych przepisów jest możliwość zawieszenia postępowania dyscyplinarnego w przypadku ratowników medycznych, czego nie przewidują przepisy regulujące odpowiedzialność zawodową fizjoterapeutów, pielęgniarek i położnych. Dodatkowo nowa ustawa o zawodzie ratownika medycznego doprecyzowuje, kiedy do zawieszenia może dojść. Ma to miejsce, gdy wynik postępowania karnego lub dyscyplinarnego może mieć wpływ na rozstrzygnięcie w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

W tym miejscu warto zwrócić uwagę, że bardziej precyzyjne są regulacje dotyczące odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeutów, pielęgniarek i położnych. Przepisy odnoszące się do relacji postępowania dotyczącego odpowiedzialności zawodowej do innych postępowań są takie same w obu ustawach. Precyzują one, że postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie. Co prawda nowa ustawa odnosząca się do ratowników medycznych również wymienia postępowanie dyscyplinarne w art. 152 ust. 1, jednak nie precyzuje, że jest to postępowanie „wszczęte w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie”. Dookreślenie tej kwestii wydaje się konieczne, zwłaszcza że w doktrynie pojęcie odpowiedzialności zawodowej stosowane jest zamiennie z odpowiedzialnością dyscyplinarną³⁶. Na kwestię tę zwraca uwagę np. J. Paškiewicz: „Analizując zakres odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej w znaczeniu użytym przez ustawodawcę w poszczególnych ustawach, można dojść do wniosku, że zakres pojęciowy odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej jest zbieżny, związany z odpowiedzialnością za naruszenie przepisów o wykonywaniu danego zawodu oraz z odpowiedzialnością za zachowanie sprzeczne z zasadami etyki i deontologii danego zawodu”³⁷. Sam ustawodawca w nowej

---

³⁴ M. Karcz-Kaczmarek, M. Maciejewski, *Samorzady zawodowe...*, s. 73.

³⁵ Dz.U. 2021, poz. 628.

³⁶ Zob. szerszą analizę dokonaną przez J. Pacian, *Przewinienie zawodowe farmaceuty. Uwagi w kontekście zawodu farmaceuty i statusu samorządu zawodowego*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego” 2018, nr 102, s. 67–68.

³⁷ J. Paškiewicz, *Problematyka odpowiedzialności...*, s. 84.

ustawie podkreśla w art. 1 ust. 4, że ilekroć w ustawie jest mowa o sędzie ratowników medycznych, rozumie się przez to Sąd Dyscyplinarny i Wyższy Sąd Dyscyplinarny, mimo że rozdział 7 ustawy zatytułowany jest Odpowiedzialność zawodowa ratowników medycznych [podkr. J.W.].

Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych obejmuje cztery etapy:

- czynności sprawdzające,
- postępowanie wyjaśniające,
- postępowanie przed sądem ratowników medycznych,
- postępowanie wykonawcze.

Ustawodawca zrezygnował jednak z podania celu, jaki niosą ze sobą postępowanie przed sądem ratowników medycznych i postępowanie wykonawcze, jak to ma miejsce w ustawie regulującej odpowiedzialność zawodową pielęgniarek i położnych, a także fizjoterapeuty.

Stronami postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych są pokrzywdzony oraz ratownik medyczny, którego dotyczy postępowanie, lub obwiniony. W postępowaniu przed sądem ratowników medycznych stroną jest też Rzecznik Dyscyplinarny lub jego zastępca. W porównaniu do ustaw dotyczących odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeutów, pielęgniarek i położnych, trzeba wskazać, że tylko ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych wymienia dodatkową stronę postępowania – ratownika medycznego, którego dotyczy postępowanie, obok obwinionego i pokrzywdzonego.

Pokrzywdzonym jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przewinienie zawodowe. Może on ustanowić nie więcej niż dwóch pełnomocników spośród ratowników medycznych, adwokatów lub radców prawnych. W razie śmierci pokrzywdzonego jego prawa w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych, w tym prawo dostępu do informacji medycznej oraz dokumentacji medycznej, może wykonywać małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub tym samym stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu. Nowa ustawa o ratownikach medycznych różni się w tej kwestii w porównaniu do ustaw dotyczących odpowiedzialności fizjoterapeutów, pielęgniarek i położnych. Mianowicie w przypadku, gdy organ prowadzący postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych dysponuje informacjami o wyżej wymienionych osobach bliskich, poucza o przysługujących uprawnieniach co najmniej jedną z nich. Dodatkowo organ prowadzący postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych może ograniczyć pokrzywdzonemu dostęp do akt sprawy w zakresie

określonym w przepisach odrębnych. Przepisy w takim kształcie występują natomiast w ustawie z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich³⁸.

W tematyce stron postępowania nowa ustawa wprowadza kolejną dystynkcję w porównaniu do ustaw dotyczących fizjoterapeutów, pielęgniarek i położnych. Zamiast osoby obwinionej w art. 156 nowej ustawy znajduje się uregulowanie dotyczące obwinionego. Rozróżnienie to należy uznać za trafne, dostosowujące do nomenklatury zawartej w Kodeksie postępowania karnego, na którym postępowanie dotyczące odpowiedzialności zawodowej się wzoruje. Pojęcia podejrzanego i osoby podejrzanej nie są bowiem tożsame. Podejrzany jest stroną postępowania przygotowawczego (art. 299 § 1 k.p.k.). Za podejrzanego uważa się osobę, co do której wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów albo której bez wydania takiego postanowienia postawiono zarzut w związku z przystąpieniem do przesłuchania w charakterze podejrzanego (art. 71 § 1 k.p.k.). Natomiast „osoba podejrzana to taka, którą podejrzewa się o popełnienie przestępstwa (przyznaje się, że je popełniła), ale której nie przedstawiono jeszcze zarzutu popełnienia przestępstwa. Podmiot ten nie jest stroną postępowania karnego”³⁹. Tym samym ratownika medycznego, wobec którego w toku postępowania wyjaśniającego Rzecznik Dyscyplinarny wydał postanowienie o przedstawieniu zarzutów lub przeciwko któremu skierował do sądu ratowników medycznych wnioski o ukaranie, należy uznać za obwinionego, a nie osobę obwinioną. Może on ustanowić nie więcej niż dwóch obrońców spośród ratowników medycznych, adwokatów lub radców prawnych. Obrońca może być ustanowiony z urzędu spośród ratowników medycznych, adwokatów lub radców prawnych przez sąd ratowników medycznych:

- na uzasadniony wniosek obwinionego,
- w przypadku, gdy zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności obwinionego i nie ustanowił on obrońcy z wyboru,
- jeżeli organ prowadzący postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych uzna za niezbędne ustanowienie obrońcy ze względu na okoliczności utrudniające obronę.

Zasadnie ustawodawca przewidział możliwość ustanowienia obrońcy z urzędu także spośród adwokatów lub radców prawnych przez sąd ratowników medycznych w przypadku, gdy zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności obwinionego i nie ustanowił on obrońcy z wyboru. Możliwości takiej nie ma pielęgniarka lub położna – dla nich właściwy sąd pielęgniarek lub położnych ma możliwość ustanowić obrońcę z urzędu jedynie spośród pielęgniarek i położnych (por. art. 41 ust. 4 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych).

---

³⁸ Dz.U. 2021, poz. 1342.

³⁹ T. Grzegorzczak [w:] T. Grzegorzczak, J. Tylman, *Polskie postępowanie karne*, Warszawa 2007, s. 324.

W przypadku odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych ustawodawca powtórzył za ustawą z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich regulację, w której stwierdza, że prawomocne rozstrzygnięcie sądu kształtujące prawo lub stosunek prawny jest wiążące dla organów prowadzących postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej. Takiego przepisu brak jest w ustawach dotyczących odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeutów, pielęgniarek i położnych. Ustawodawca skopiował również z ustawy przewidzianej dla lekarzy fakultatywną możliwość umorzenia postępowania przez sąd ratowników medycznych, jeżeli przewinienie zawodowe jest mniejszej wagi albo orzeczenie wobec obwinionego kary byłoby oczywiście niecelowe ze względu na rodzaj i wysokość kary prawomocnie orzeczonej za ten sam czyn w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawy, a interes pokrzywdzonego temu się nie sprzeciwia. Ustawodawca nie przewidział natomiast możliwości pośmiertnego uniewinnienia dla obwinionego ratownika medycznego, jak to ma miejsce w przypadku odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeutów (art. 94 ust. 3), pielęgniarek i położnych (art. 45 ust. 3). Wskazując na niektóre z kolejnych różnic w stosunku do regulacji przewidzianych dla fizjoterapeutów, pielęgniarek i położnych, z aprobatą należy się odnieść do przepisu art. 171 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawdzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych, który, tak jak ustawa dotycząca odpowiedzialności zawodowej lekarzy, określa, jakie wnioski o ukaranie powinien zawierać elementy. Podobnie wygląda kwestia doprecyzowania, o jaką tajemnicę zawodową chodzi przy regulacji dotyczącej wyłączenia jawności rozprawy (art. 175 ust. 2 pkt 1). Doprecyzowania takiego brak jest w ustawach dotyczących fizjoterapeutów, pielęgniarek i położnych.

Postępowanie wyjaśniające prowadzone przez Rzecznika Dyscyplinarnego powinno być zakończone w ciągu 6 miesięcy od dnia uzyskania informacji wskazującej na możliwość popełnienia przewinienia zawodowego. Może być ono przedłużone na zasadach określonych w art. 172. Stronom przysługuje prawo złożenia do sądu ratowników medycznych zażalenia na przewlekłość postępowania prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego. Ustawodawca chroni pacjentów już w przypadku, gdy zebrane dowody wskazują z dużym prawdopodobieństwem, że ratownik medyczny, którego dotyczy postępowanie, lub obwiniony popełnił ciężkie przewinienie zawodowe, a rodzaj tego przewinienia wskazuje, że wykonywanie zawodu ratownika medycznego zagraża bezpieczeństwu pacjentów lub grozi popełnieniem kolejnego przewinienia zawodowego. Wtedy sąd ratowników medycznych, na wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego, wydaje postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu ratownika medycznego albo o ograniczeniu zakresu czynności w wykonywaniu zawodu ratownika medycznego na okres do wydania prawomocnego orzeczenia w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, nie dłużej jednak niż do roku (z możliwością przedłużenia). Postanowienie takie podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Sprawy w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych w pierwszej instancji rozpoznaje Sąd Dyscyplinarny, który orzeka w składzie trzosobowym. Sprawy przeciwko członkom organów Krajowej Izby Ratowników Medycznych oraz przeciwko zastępcom Rzecznika Dyscyplinarnego rozpoznaje w pierwszej instancji Wyższy Sąd Dyscyplinarny, który orzeka w składzie pięcioosobowym. Członkowie Sądu Dyscyplinarnego i Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w zakresie orzekania podlegają przepisom powszechnie obowiązującego prawa. Przepisy nowej ustawy nie przewidują sędziego rezerwowego, tak jak ma to miejsce w art. 57 ust. 3 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych. Poza powyższym Wyższy Sąd Dyscyplinarny:

- rozpoznaje odwołania od orzeczeń Sądu Dyscyplinarnego,
- rozpoznaje zażalenia na postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu ratownika medycznego przez obwinionego na okres do roku,
- orzeka o wznowieniu postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych.

Kary dyscyplinarne, jakie może orzec sąd ratowników medycznych, zostały określone w art. 179. Są to:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) kara pieniężna,
- 4) zakaz pełnienia funkcji kierowniczych w ramach wykonywania zadań, o których mowa w art. 36, na okres od roku do 5 lat,
- 5) ograniczenie zakresu czynności w wykonywaniu zawodu ratownika medycznego na okres od 6 miesięcy do 2 lat,
- 6) zawieszenie prawa wykonywania zawodu na okres od roku do 5 lat,
- 7) pozbawienie prawa wykonywania zawodu.

Sąd ratowników medycznych, orzekając karę przewidzianą w pkt 7, może dodatkowo orzec karę wymienioną w pkt 4. Ustawodawca nie przewidział połączenia kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu z karą zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w ramach wykonywania zadań zawodowych, jak to ma miejsce w przypadku lekarzy, fizjoterapeutów, pielęgniarek i położnych. Ustawy dotyczące odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeutów, pielęgniarek i położnych dodatkowo przewidują karę zakazu pełnienia funkcji z wyboru w organach samorządu na okres od 1 roku do 5 lat, natomiast brak jest takiego uregulowania w ustawie z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich, tak jak w nowej ustawie dla ratowników medycznych. W ustawie z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych zrezygnowano też z przepisu dotyczącego publikacji orzeczenia we właściwym biuletynie. Nie dotyczy to prawomocnego orzeczenia uniewinniającego, o co obwiniony może wnioskować (zob. art. 201), przy czym miejsce publikacji nie zostało w przepisie określone.

Doprecyzowanie kar w ustawie dotyczy jedynie kary pieniężnej (art. 180) i kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu (art. 181). Brak jest regulacji dookreślającej kwestię kary ograniczenia zakresu czynności w wykonaniu zawodu, które to regulacje znajdują się w ustawach dotyczących odpowiedzialności zawodowej lekarzy, fizjoterapeutów, pielęgniarek i położnych. W nowej ustawie karę pieniężną orzeka się na cel społeczny związany z ochroną zdrowia w wysokości od 1/3 do czterokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku za ubiegły rok, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze obwieszczenia, do 15 stycznia każdego roku. Ustawodawca wzorował się na regulacji art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich, zrezygnował ze sztywnego określenia wysokości kary od 1000 zł do 10 000 zł, tak jak ma to miejsce w przypadku kar przewidzianych dla fizjoterapeutów, pielęgniarek i położnych. Karę pieniężną orzeka się wobec ratownika medycznego samoistnie albo obok takich kar, jak:

- zakaz pełnienia funkcji kierowniczych w ramach wykonywania zadań, o których mowa w art. 36, na okres od roku do 5 lat,
- ograniczenie zakresu czynności w wykonywaniu zawodu ratownika medycznego na okres od 6 miesięcy do 2 lat,
- zawieszenie prawa wykonywania zawodu na okres od roku do 5 lat,
- pozbawienie prawa wykonywania zawodu.

Karę zawieszenie prawa wykonywania zawodu orzeka się wobec ratownika medycznego w miesiącach i latach. Bieg kary rozpoczyna się z dniem uprawomocnienia się orzeczenia, przy czym na poczet kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu zalicza się okres tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu. Ustawodawca nie przewidział dla ratownika medycznego, wobec którego została orzeczona kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu, możliwości ubiegania się ponownie o uzyskanie tego prawa po upływie 10 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, w którym wymierzona została kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu. Możliwość taką mają fizjoterapeuci, pielęgniarki i położne.

Podobnie jak w prawie karnym, tak i w przypadku odpowiedzialności zawodowej orzeczona wobec ratownika medycznego kara nie pozostaje w jego aktach osobowych na zawsze. W prawie karnym instytucja zatarcia skazania ma ułatwić funkcjonowanie skazanemu, służy usunięciu związanych z ukaraniem konsekwencji prawnych i społecznych⁴⁰. Do zatarcia kary w przypadku ratowników medycznych dochodzi:

- po upływie roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu karą upomnienia,

---

⁴⁰ A. Marek, *Prawo karne*, Warszawa 2006, s. 383–384, nb. 566.

- po upływie 3 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu karą nagany,
- po upływie 3 lat od dnia wykonania orzeczenia o ukaraniu karą pieniężną, zakazem pełnienia funkcji kierowniczych w ramach wykonywania zadań zawodowych oraz ograniczeniu zakresu czynności w wykonaniu zawodu ratownika medycznego,
- po upływie 5 lat od dnia wykonania orzeczenia o ukaraniu karą zawieszenia prawa wykonywania zawodu,
- po upływie 10 lat od dnia wykonania orzeczenia o ukaraniu karą pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

Zauważyć trzeba, że w przypadku orzeczenia kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu ratownicy medyczni zostali potraktowani przez ustawodawcę łagodniej niż fizjoterapeuci, pielęgniarki i położne. Do zatarcia kary w przypadku tych zawodów medycznych dochodzi po upływie 15 lat od dnia wykonania orzeczenia o ukaraniu karą pozbawienia prawa wykonywania zawodu. Na marginesie trzeba zaznaczyć, że kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu nie ulega zatarciu w przypadku lekarzy (art. 110 ust. 5 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich). Jeżeli ratownik medyczny przed upływem okresu wymaganego do zatarcia kary zostanie ponownie ukarany, dopuszczalne jest tylko jednoczesne zatarcie wszystkich kar. Zatarcie kary następuje przez usunięcie wpisu o ukaraniu z rejestru ratowników medycznych prowadzonego przez Krajową Radę.

Podsumowanie

Po przeprowadzonej analizie części ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych należy z całą stanowczością stwierdzić, że ratownicy medyczni wreszcie doczekali się ustawy regulującej ich zawód. Dobrze, że ustawodawca postanowił w sposób kompleksowy uregulować ważne kwestie dla osób wykonujących ten zawód, w tym regulację odpowiedzialności zawodowej w tym samym, a nie odrębnym akcie prawnym. Problematyka poddana analizie w niniejszym artykule, a więc uregulowana w rozdziale 7 ustawy dotyczącym odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych, nie jest niczym nowym w polskim ustawodawstwie. Nowa regulacja opiera się na założeniach przyjętych już w ustawach traktujących o odpowiedzialności zawodowej lekarzy, fizjoterapeutów, pielęgniarek i położnych, które to regulacje służyły w niniejszym opracowaniu za materiał porównawczy. Regulacje w takim kształcie są potrzebne także dla ratowników medycznych, którzy stykają się z pacjentem „na pierwszej linii frontu” przy zagrożeniu jego życia i zdrowia. Regulacji takiej w polskim porządku prawnym dotychczas brakowało, a uzupełniona w tym zakresie przez ustawodawcę luka będzie zapewne miała korzystny wpływ przy przestrzeganiu praw pacjenta. Gwarancją tego, że ten

konkretny lekarz, pielęgniarka, fizjoterapeuta czy ratownik medyczny zachowa się zgodnie z prawem, są oprócz przepisów powszechnie obowiązujących przepisy dotyczące odpowiedzialności zawodowej. Regulacje odpowiedzialności zawodowej są znaczącym uzupełnieniem regulacji karnych, cywilnych czy pracowniczych do zmotywowania osób wykonujących zawody medyczne do wykonywania swoich zadań w sposób bezpieczny dla pacjenta. Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta bez przepisów egzekwujących stosowanie zawartych w niej regulacji byłaby blankietowa, stanowiła jedynie zbiór informacji dla pacjenta. Ochrona zdrowia musi przecież być rzeczywista i – co najważniejsze – nakierowana na to, aby nie szkodzić.

Bibliografia

- Bączyk-Rozwadowska K., *Samodzielność zawodowa pielęgniarki, położnej i ratownika medycznego*, „Studia Iuridica Toruniensia” 2018, t. XXII.
- Grzegorzczak T. [w:] T. Grzegorzczak, J. Tylman, *Polskie postępowanie karne*, Warszawa 2007.
- Izdebski H., *Sprawowanie pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodu przez samorządy zawodowe* [w:] *Zawody zaufania publicznego a interes publiczny – korporacyjna reglamentacja versus wolność wykonywania zawodu*, red. S. Legat, M. Lipińska, Warszawa 2002.
- Karcz-Kaczmarek M., Maciejewski M., *Samorządy zawodowe i zakres ich samodzielności w świetle doktryny oraz orzecznictwa*, „Studia Prawno-Ekonomiczne” 2015, t. XCV.
- Karkowska D., *Zawody medyczne*, Warszawa 2012.
- Marek A., *Prawo karne*, Warszawa 2006.
- Pacian J., *Przewinienie zawodowe farmaceuty. Uwagi w kontekście zawodu farmaceuty i statusu samorządu zawodowego*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego” 2018, nr 102.
- Paśkiewicz J., *Problematyka odpowiedzialności zawodowej personelu medycznego – wybrane aspekty*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego” 2018, nr 102.
- Pawłowski S., *Ustrój i zadania samorządu zawodowego w Polsce*, Poznań 2009.
- Przybysz P., *Prawo do sądu w sprawach dyscyplinarnych*, „Państwo i Prawo” 1998, z. 8.
- Różyńska J. [w:] *System Prawa Medycznego*, t. I: *Pojęcie, źródła i zakres prawa medycznego*, red. R. Kubiak, L. Kubicki, E. Zielińska, Warszawa 2018.
- Stahl M., Olejniczak-Szałowska E., *Samorząd terytorialny. Podstawowe zagadnienia*, Warszawa 1994.
- Sygit B., Wąsik D., *Prawo ochrony zdrowia*, Warszawa 2016.
- Wierzbowski M., Wiktorowska A., *Podstawowe pojęcia teoretyczne w nauce prawa administracyjnego* [w:] *Polskie prawo administracyjne*, red. J. Służewski, Warszawa 1995.
- Wolska J.A., *Kiedy kobieta służy kobiecie. Aspekty prawne wykonywania zawodu kosmetyka* [w:] *Kobieta i prawo*, red. D. Jaroszevska-Choraś, A. Kilińska-Pękacz, A. Wedeł-Domaradzka, Warszawa 2023.

Streszczenie

Ratownicy medyczni doczekali się ustawy regulującej ich zawód. Ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych w najważniejszej części wejdzie w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, a więc 22 czerwca 2023 r.

Problematyka poddana analizie w niniejszym artykule, a więc uregulowana w rozdziale 7 ustawy dotyczącym odpowiedzialności zawodowej ratowników medycznych, nie jest niczym nowym w polskim ustawodawstwie. Nowa regulacja opiera się na założeniach przyjętych już w ustawach traktujących o odpowiedzialności zawodowej lekarzy, fizjoterapeutów, pielęgniarek i położnych, które to regulacje służyły w niniejszym opracowaniu za materiał porównawczy. Czy regulacje w takim kształcie są potrzebne także dla ratowników medycznych, którzy stykają się z pacjentem „na pierwszej linii frontu” przy zagrożeniu jego życia i zdrowia? Regulacje odpowiedzialności zawodowej powinny być uzupełnieniem regulacji karnych, cywilnych czy pracowniczych do zmotywowania osób wykonujących zawody medyczne do wykonywania swoich zadań w sposób bezpieczny dla pacjenta. Czy i w tym przypadku ustawodawca sprostał tym założeniom?

Słowa kluczowe: ratownik medyczny, odpowiedzialność zawodowa, samorząd, sąd dyscyplinarny, kary dyscyplinarne, zawody medyczne

PROFESSIONAL RESPONSIBILITY OF PARAMEDICS

Summary

The Act of 1 December 2022 on the profession of a paramedic and the self-government of paramedics will mostly come into force after 6 months from the date of its announcement, i.e. on 22 June 2023. The issues analyzed in this work, and regulated in Chapter 7 of the Act on the professional liability of paramedics, are not new in Polish legislation. The new regulations are based on the assumptions already adopted in the acts on the professional liability of doctors, physiotherapists, nurses and midwives, and serve as comparative material in examining professional responsibility of paramedics. Are regulations in the new Act enough to address paramedics who meet their patients “on the front line” when patients’ life and health are in danger? Professional liability regulations should be viewed together with criminal, civil and employee regulations to motivate medical professionals to fulfill their tasks in a way that protects the professional and is safe for the patient. Do the new regulations fulfill these assumptions in the right way?

Keywords: paramedic, professional responsibility, self-government, disciplinary court, disciplinary penalties, medical professions